«Тасдиқ мекунам»
Вазири тандурустӣ ва
ҳифзи иҷтимоии аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
__________Ҷ. Абдуллозода
аз «__»__________с.2021

Нақшаи рушди кумаки аввалияи
тиббию санитарӣ аз рӯи принсипи тибби оилавӣ
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021–2025

1. Беҳтар намудани дастрасӣ ва сифати хизматрасониҳо дар сатҳи КАТС

Амалиёти стратегӣ	Вазифаҳо	Мӯҳлат	Тарафҳои манфиатдор	Нишондиҳандаҳо
1.1 Боздиди дастурамалҳои клиникии (ДК) амалкунанда ва таҳияи нави онҳо барои мутахассисони шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ (КАТС)	1. Таҳлили ДК мавҷуда буда барои сатҳи КАТС 2. Тасдиқи тақвими боздид шуда 3. Боздиди ДК амалкунанда ва таҳияи нави ДК барои сатҳи КАТС	2021 2021 2022-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи дастурамалҳои клиникии нав барои сатҳи КАТС
1.2.Таҳия ва тасдиқи системаи мониторинги мунтазам ва арзёбии истифодаи ДК дар сатҳи шабакаи муассисаҳои КАТС	1. Афзоиши шумораи кумитаҳои дохилии сифат дар сатҳи шабакаи муассисаҳои КАТС 2. Таҳияи Нақшаҳои солонаи кумитаҳои дохилии сифат. 2. Таҳия, тасдиқ ва татбиқи системаи берунаи мониторинг барои гузаронидани ташрифҳои мунтазами устодӣ (менторӣ) бо мақсади дастгирии мутахассисони соҳа дар ҷойҳо	2021–2025 2021 – 2025 2021 - 2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи шабакаи муассисаҳои КАТС дорои кумитаи сифат Таҳлил ва иҷроиши Нақшаҳои солонаи кумитаҳои дохилии сифат дар сатҳи шабакаи муассисаҳои КАТС Шумораи ташрифҳои дастгирӣ ба муассисаҳои КАТС-и шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ

3.3.Давом додани ҳамгироии хизматрасониҳои сохторҳои амудӣ (кумаки амбулаторӣ оиди ВНМО / БПНМО ва сил, марказҳои ташаккули тарзи ҳаёти солим, марказҳои иммунизатсия ва ғайра) ба КАТС/ тибби оилавӣ	1. Таҳияи модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ 2. Вориди таҷрибавии модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ 3. Таҳлили модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ дар тибби оилавӣ 4. Васеъ намудани модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ	2021 2021–2022 2023 2024–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ таҳия карда шудааст Модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ ба тарзи таҷрибавӣ ворид шудааст Таҳлили ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ гузаронида шуд Васеъ гардидани модели ҳамгироии хизматрасониҳои амудӣ ба тибби оилавӣ
3.4. Таҳия ва татбиқи модели ҳамгироии хизматрасониҳои ёрии таъҷилӣ / фаврӣ ба КАТС дар сатҳи ноҳия	1. Таҳия ва давра ба давра татбиқ намудани модели ҳамгироии хизматрасониҳои ёрии таъҷилӣ / фаврӣ ба КАТС дар сатҳи ноҳия	2021-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи ноҳияҳо бо хизматрасониҳои ёрии таъҷилӣ /фаврӣ дар сатҳи КАТС
3.5. Беҳтар намудани дастрасӣ ва сифати хизматрасонии тиббӣ ба модарон, кӯдакону наврасон дар сатҳи КАТС ва табақаи осебпазири аҳолӣ	1. Ба ҳамаи занон таъмини хизматрасониҳо оид ба ташхиси ҳомиладорӣ, нигоҳубини пеш ва пас аз таваллуд. 2. Беҳтар намудани дастрасии хизматрасониҳои тиббӣ ба кӯдакони то 5-сола оид ба ҳамбастагии бемориҳои кӯдакона. 3. Таъмини машваратдиҳӣ бо занони ҳомиладор, модарони ширдеҳ ва таваллудкарда оид ба масъалаҳои нигоҳубин, ғизо, аломатҳои хатарнок, ҳамчунин ба кӯдакони то 2-сола, аз ҷумла оид ба танҳо шири модар додан ба кӯдакони то 6 моҳа 4. Бо истифодаи технологияҳои муосир баланд бардоштани сатҳи маърифатнокии аҳолӣ оид ба	2021-2025 2021-2025 2021-2025 2021-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Коҳиш додани фавти модарӣ Коҳиш додани фавти навзодон ва кӯдакон Коҳиш додани сатҳи камхунӣ дар байни занони синни қобили таваллуд ва кӯдакони то 5-сола Афзоиши шумораи кудакони то 6 моҳа, ки танҳо аз шири модар истифода мебаранд Коҳиш додани сатҳи қадпастӣ дар байни кӯдакони то 5-сола Коҳиш додани сатҳи ҳомиладории наврасон Коҳиш додани фавти наврасон аз худкушӣ Коҳиш додани сатҳи ҳама намудҳои камғизоӣ (қадпастӣ, лоғарӣ ва фарбеҳӣ), инчунин паст кардани сатҳи норасоии микроэлементҳо дар байни аҳолӣ, хусусан дар байни кӯдакон ва занони синну соли қобили таваллуд Коҳиш додани сатҳи кудакон бо диарея Вусъатдиҳии дастрасии барномаҳои рушди

	масъалаҳои солимии модару кӯдак 5. Пешниҳоди хизматрасониҳои дӯстона ба наврасон / ҷавонон 6. Чорабиниҳои иртиботӣ барои тағйир додани меъёрҳои иҷтимоӣ ва рафтор дар байни аҳолӣ оид ба масъалаҳои ғизо бо мақсади пешгирии нимгуруснагӣ дар байни кӯдакони то 5-сола, наврасон ва занони синни қобили таваллуд 7. Вусъатдиҳии дастрасии барномаҳои дахолати барвақтии кудакон бо мақсади муайян намудан ва хизмат расонидан ба кӯдакони синни барвақтӣ бо нуқсонҳои гуногуни инкишоф ва оилаҳои онҳо, аз ҷумла васеъ намудани барномаи ташхиси барвақти ихтилоли генетикӣ	2021-2025 2021-2025 2021-2025		барвақтии кӯдакон барои муайян намудан ва хизматрасонӣ ба кӯдакони синну соли барвақтии дорои нуқсонҳои гуногуни инкишоф ва оилаҳои онҳо, аз ҷумла вусъатдиҳии барномаи ташхиси барвақтӣ барои ихтилоли генетикӣ Таъмин, ҳуқуқ ва имтиёзҳои табақаи осебпазири аҳолӣ ба хизматрасонии тиббӣ
3.6. Коҳиш додани беморихои ғайрисироятӣ (БҒС)	1. Коҳиш додани сатҳи омилҳои умумии хатар барои бемориҳои ғайрисироятӣ дар байни аҳолӣ - тамокукашӣ, ғизои носолим, истеъмоли аз ҳад зиёди машруботи спиртӣ, камфаъолияти ҷисмонӣ ва изтиробӣ иҷтимоӣ равонӣ, тавассути гузаронидани чорабиниҳо барои баланд бардоштани сатҳи маърифатнокӣ 2. Ҳамгиронии барномаҳои скрининги БҒС дар сатҳи КАТС 3. Фарогирии хизматрасониҳои инфиродӣ, ки ба беҳтар намудани ташхиси барвақтӣ, бақайдгирӣ ва идоракунии самаранокӣ фишорбаландӣ ва диабети қанд.	2021-2025 2021-2025 2021-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Коҳиш додани нишондиҳандаҳои фавти бармаҳал ва маъюбӣ аз сабаби бемориҳои сироятӣ, оқибатҳои осебҳо ва пиршавӣ, беҳтар намудани сифати зиндагӣ ва ҳамгироии иҷтимоии шахсони дорои маъюбӣ, пиронсолон, шахсони дорои оқибатҳои БҒС ва осебҳо

	дахолати мувофиқ ва саривақтӣ дар ҳолатҳои таъҷилӣ, инчунин баркарорсозӣ бо мақсади коҳиш додани сатҳи фавти бармаҳал ва пешгиришаванда аз сактаи дил ва сактаи мағзи сар 4. Мунтазам гузаронидани тадқиқоти демографӣ ва институтсионалӣ барои арзёбии эҳтиёҷот барои пешгирӣ ва назорати БҒС ва мусоидати қабули қарорҳо дар асоси далелҳо.	2021-2025		
3.7. Коҳиш додани бемориҳои сироятӣ (ВНМО, сил ва ғайра)	1. Вусъатдиҳии фарогирии заноии ҳомиладор дар мавриди ташхиси ВНМО 2. Такмил додани системаҳои ташхиси барвақтӣ ва иртибот бо беморони сил 3. Тартиб додани протоколҳои табобатӣ ва баргузор намудани омӯзиш барои кормандони тиб, аз ҷумла табибони оилавӣ бо мақсади баланд бардоштани самаранокии табобати бемориҳои сироятӣ	2021-2025 2021-2025 2021-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Интиқоли сирояти ВНМО аз модар ба кӯдак паст гардид Коҳиш ёфтани фавт аз бемории сил Коҳиш ёфтани нишондиҳандаҳои бемории сил

4. Ҷалби ҷомеа оид ба масъалаҳои саломатӣ

Амалиёти стратегӣ	Вазифаҳо	Муҳлат	Тарафҳои манфиатдор	Нишондиҳандаҳо
4.1. Татбиқи дастурамали "Шарики бо ҷомеа дар масъалаҳои саломатӣ"	1. Омода намудани мутахассисон (фасилистаторҳо) барои кор бо аҳолӣ 2. Ҷалб намудани мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва ташкилотҳои ҷамоатӣ барои сафарбаркунии ҷомеа	2021-2025	ВТҲИАҶТ МД МҶТКТО МД МТТҲС бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи мутахассисон (фасилистаторҳо) барои кор бо аҳолӣ Шумораи бастаҳои ҷомеавии саломатие, ки фаъолият менамоянд Шумораи мавзуҳо барои кор бо бастаҳои ҷомеавии саломатӣ тибқи афзолиятҳои ВТҲИА Шумораи аъзоёни бастаҳои ҷомеавии саломатӣ

	3. Баланд бардоштани иқтидори мутахассисони КАТС доир ба кор бо ҷомеа 4. Таҳияи муносибати ҳамоҳангшудаи КАТС ва марказҳои ТТҲС доир ба роҳ мондани ҳамкории устувор бо ҷомеаҳо 5. Таъсиси системаи мониторинг доир ба фаъолияти бастаҳои ҷомеавии саломатӣ			
4.2. Мунтазам ҷалбнамудани муассисаҳои КАТС дар барномаҳо ва чорабиниҳое, ки бо ҷомеаҳо оид ба маъалаҳои тандурустӣ ҳамкорӣ мекунанд	1. Ҳамкории зичи мутахассисони КАТС бо ҷамоатҳои маҳаллӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо ҷомеаҳо ҷиҳати беҳтар намудани саломатӣ кор мекунанд	2021–2025	ВТҲИАҶТ МД МҶТКТО МД МТТҲС бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи чорабиниҳое, ки дар ҳамроҳи гузаронида шудаанд Шумораи ноҳияҳо, деҳаҳо ва аҳолии ҷалбшуда
4.3. Иштироки ҷомеа дар ҷараёни бизнес нақшагирӣ дар сатҳи шабака муассисаҳои КАТС	1. Омӯзонидани кормандони шабакаи муассисаҳои КАТС доир ба ҷалб намудани ҷомеа ба ҷараёни бизнес нақшагирӣ	2021- 2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Афзоиши шумораи ноҳияҳое, ки дар онҳо намояндагони ҷомеа дар раванди бизнес нақшагирӣ иштирок менамоянд
4.4. Баланд бардоштани сатҳи маърифатнокии аҳолӣ дар соҳаи пешгирии бемориҳо ва таҳкими саломатӣ, инчунин тарғибу ташвиқи тарзи ҳаёти солим	1. Фаъолияти мутахассисони соҳаи тандурустӣ бо ҷомеа тавассути мулоқотҳои рӯ ба рӯ ва бо истифода аз ВАО 2. Тарбияи аҳолӣ ва ҷомеаҳо барои банақшагирӣ ва идоракунии ташаббусҳои худ доир ба солими	2021-2025 2021-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи чорабиниҳо дар ВАО Шумораи ҷамоатҳое, ки чорабиниҳои солимгардониро ба нақша мегиранд

1.3.Тафсири салоҳияти табибони оилавӣ ва дигар таҳвилгарони хизматрасонӣ дар сатҳи муассисаҳои КАТС	1. Боздиди тавсифномаи тахассусии табибони оилавӣ, ҳамшираи (бародари) тибби оилавӣ 2. Марҳила ба марҳила боздиди Низомномаҳои шабакаи муассисаҳои КАТС 3. Боздиди тавсифномаҳои тахассусии мутахассисони соҳаҳои маҳдуди шабакаи муассисаҳои КАТС	2021 2022-2025 2022-2024	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Тавсифномаҳои тахассусии табибони оилавӣ ва ҳамшираҳои (бародарони) тибби оилавӣ боздид карда шудаанд Низомномаҳои шабакаи муассисаҳои КАТС боздид карда шудаанд Тавсифномаҳои тахассусии мутахассисони соҳаҳои маҳдуди шабакаи муассисаҳои КАТС боздид карда шудаанд
1.4 . Муттасил беҳтар намудан ва вориди технологияҳои муосир ба инфрасохтори шабакаи муассисаҳои КАТС	1. Таъмири муассисаҳои мавҷуда ва сохтмони муассисаҳои муосири КАТС 2. Муҷаҳҳазгардонии шабакаи муассисаҳои КАТС бо таҷҳизоти замонавӣ ва таъмини мутахассисон бо борхалтаҳои тиббӣ	2021–2025 2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи шабакаи муассисаҳои КАТС, ки таъмиршудаанд Шумораи шабакаи муассисаҳои нави КАТС, ки сохта ба истифода дода шудаанд
1.5.Афзоиши шумораи мутахассисони тибби оилавӣ ва мунтазам баланд бардоштани дараҷаи тахассусии онҳо	1. Зиёд намудани шумораи табибони оилавӣ аз ҳисоби хатмкунандагони донишгоҳҳои тиббӣ 2. Зиёд намудани шумораи бозомӯзон аз руи ихтисоси “тибби оилавӣ” 3. Мунтазам гузаронидани даврҳои такмили ихтисос барои мутахассисони шабакаи муассисаҳои КАТС	2021–2025 2021–2025 2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи табибони оилавӣ аз ҳисоби хатмкунандагони донишгоҳҳои тиббӣ Шумораи бозомӯзон аз руи ихтисоси “тибби оилавӣ” Фоизи мутахассисони шабакаи муассисаҳои КАТС, ки аз даврҳои такмили ихтисос гузаштанд
1.6. Рушди муттасили иктидори кормандони КАТС	1. Васеъ намудани таҳсили муттасили тиббӣ, ки бо соатҳои кредитӣ асос ёфтааст 2. Татбики усулҳои фосилавии таълим 3. Ба роҳ мондани сомонаи таҳсилоти муттасили тиббӣ	2021–2025 2023–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи ноҳияҳои таҷрибавӣ, ки ТМТ ворид шудааст Шумораи даврҳои фосилавӣ барои кормандони КАТС
1.7. Такмили стандартҳои аккредитатсияи муассисаҳои КАТС ва	1. Таҳия ва такмили стандартҳои аккредитатсияи муассисаҳои КАТС	2021–2022	ВТҲИАҶТ Маркази миллии аккредитатсия	Шумораи муассисаҳои КАТС, ки аз аккредитатсия гузаштанд

зиёд намудани шумораи муассисаҳои КАТС, ки аккредитатсия шуданд	2. Зиёд намудани шумораи муассисаҳои КАТС, ки аз аккредитатсия гузаштанд	2021–2025	бо ҷалби шарикон оид ба рушд	
1.8. Ҳавасмандкунии мутахассисони тибби оилавӣ ва устодони маҳаллӣ	1.Таъмини ҳавасмандиҳои молиявӣ ва коммуналӣ (масъалан, манзил) барои ҷалб ва нигоҳ доштани мутахассисони тибби оилавӣ дар минтақаҳо 2. Таҳия, татбиқи таҷрибавӣ ва васеъи системаи маблағгузорӣ дар асоси натиҷаҳо оид ба ҷуброни баъзе намудҳои фаъолият ва хизматрасониҳои тиббӣ 3. Боздиди системаи маблағгузории табибони оилавӣ бо назардошти ҳамгироии хизматрасониҳо, ҳаҷм ва сифати хизматрасонии тиббӣ	2021–2025 2023–2025 2022–2024	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Баланд бардоштан таъминоткии кормандони тиб дар ноҳияҳои дурдаст Паст намудани муҳоҷират дар байни мутахассисони тиб

2. Азнавсозии системаи иттилоотӣ бо мақсади такмили равандҳо ва идоракунӣ дар сатҳи шабакаи муассисаҳои КАТС

Амалиёти стратегӣ	Вазифаҳо	Мухлат	Тарафҳои манфиатдор	Нишондиҳандаҳо
2.1. Коҳиш додани миқдор ва ҳаҷми ҳисоботҳо барои муассисаҳои КАТС бо роҳи ба тартиб даровардан ва осон намудани раванди ҳисоботӣ	1. Таҳлили шаклҳои ҳисоботдиҳии шабакаи муассисаҳои КАТС 2. Танзим ва ба талаботҳои замонавӣ мутобиқ намудани раванди ҳисоботдиҳӣ	2021–2022 2023-2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шаклҳои ҳисоботдиҳии шабакаи муассисаҳои КАТС таҳлил шудаанд Ба талаботҳои замонавӣ мутобиқ намудани раванди ҳисоботдиҳӣ дар сатҳи КАТС

2.2. Таҳия ва татбиқи технологияҳои муосири рақамии иттилоотӣ дар муассисаҳои КАТС	1. Таҳия ва татбиқи технологияҳои муосири рақамии иттилоотӣ дар муассисаҳои КАТС	2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи муассисаҳои КАТС, ки дар онҳо технологияҳои рақамии иттилоотӣ амалӣ гардиданд
2.3. Баланд бардоштани неруи идоракунии роҳбарони КАТС	1. Васеъ намудани ҷараёни бизнес нақшагирӣ 2. Баланд бардоштани неруи кадрии роҳбарони КАТС	2021–2025 2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Шумораи муассисаҳои КАТС, ки дар онҳо бизнес нақшагирӣ амалӣ карда мешавад Афзудани ҳиссаи роҳбарони КАТС, ки давраҳои идоракунии тандурустии ҷаъмиятиро хатм намуданд
2.4. Мусоидат намудан дар қабули қарорҳои далелнок	1. Мунтазам гузаронидани тадқиқотҳо оид ба масъалаҳои мубрами тиббӣ оилавӣ ва солимии аҳолӣ	2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Миқдори тадқиқотҳо доир ба солимии аҳолӣ Шумораи мақола ва фишурдаҳои илмӣ

3. Беҳтар намудани ҳамгироӣ ва рушди хизматрасониҳои асосӣ дар сатҳи шабакаи муассисаҳои КАТС, аз он ҷумла кӯмаки паллиативӣ, кумаки фаврии тиббӣ ва сохторҳои амудӣ

Амалиёти стратегӣ	Вазифаҳо	Мухлат	Тарафҳои манфиатдор	Нишондиҳандаҳо
3.1.Таҳияи стандартҳо барои кумак расонидан ба беморони паллиативӣ аз ҷониби кормандони тиббии КАТС, оила ва ҷомеа	1. Таҳияи стандартҳо барои расонидани кумак ба беморони паллиативӣ аз ҷониби кормандони тиббии КАТС 2. Таҳияи стандартҳо барои расонидани кумак ба беморони паллиативӣ аз ҷониби оила ва ҷомеа 3. Татбиқи стандартҳо дар амал	2021–2022 2021–2022 2023–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Стандартҳои расонидани кумак ба беморони паллиативӣ аз ҷониби кормандони КАТС ва аз ҷониби оилаҳо ва ҷомеа тасдиқ ва бо тарзи таҷрибавӣ ворид шудаанд
3.2. Таҳия ва татбиқи тартиби/механизми расондани кумаки паллиативӣ ба беморон дар хона аз ҷониби гурӯҳи мутахассисони байнисоҳавӣ	1. Таҳия ва татбиқи механизми расондани кумаки паллиативӣ ба беморон дар хона аз ҷониби гурӯҳи мутахассисони байнисоҳавӣ	2021–2025	ВТҲИАҶТ бо ҷалби шарикон оид ба рушд	Тартиби расондани кумак ба беморони паллиативӣ дар хона аз ҷониби гурӯҳи мутахассисони байнисоҳавӣ таҳия карда шудааст